

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРАВОСУДДЯ

В И С Н О В О К

щодо проекту Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо прийняття рішення про збільшення статутного капіталу акціонерного товариства (реєстр. № 6665 від 4 липня 2017 року)

Комітет з питань правової політики та правосуддя розглянув на своєму засіданні 4 квітня 2018 року (протокол № 68) на відповідність Конституції України проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо прийняття рішення про збільшення статутного капіталу акціонерного товариства (реєстр. № 6665 від 4 липня 2017 року), поданий народним депутатом України Різаненком П.О., (далі – Законопроект).

Згідно з пояснювальною запискою до Законопроекту він розроблений з метою захисту корпоративних інтересів та прав держави в акціонерних товариствах, що мають стратегічне значення для економіки та безпеки держави, більше 50 відсотків акцій яких належить державі або господарському товариству, частка держави в якому становить 100 відсотків, шляхом зниження вимоги щодо прийняття рішення загальними зборами акціонерів про зміну статутного капіталу простою більшістю голосів акціонерів, які зареєструвалися для участі у загальних зборах.

Для досягнення мети автором пропонується внести зміни до Закону України «Про акціонерні товариства» та Цивільного кодексу України. А саме, доповнити частину п'яту статті 42 Закону України «Про акціонерні товариства» абзацом другим щодо порядку прийняття рішення загальними зборами акціонерних товариств, що мають стратегічне значення для економіки та безпеки держави, більше 50 відсотків акцій яких належить державі або господарському товариству, частка держави в якому становить 100 відсотків, про збільшення статутного капіталу товариства простою більшістю голосів акціонерів. Також, пропонується внесення наступних похідних змін до статей 15 та 68 Закону України «Про акціонерні товариства» та статті 159 Цивільного кодексу України.

Вирішуючи питання про відповідність Законопроекту положенням Конституції України, Комітет виходить з такого.

У Конституції України визначається, що Україна є правовою державою (стаття 1), органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої

повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України (частина друга статті 6), закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй (частина друга статті 8). Органи державної влади зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України (частина друга статті 19 Конституції України).

Держава забезпечує захист прав усіх суб'єктів права власності і господарювання, соціальну спрямованість економіки. Усі суб'єкти права власності рівні перед законом (частина четверта статті 13 Конституції України).

Відповідно до положень частини першої статті 41, частини першої статті 42 Конституції України кожен має право володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю, результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності, займатися підприємницькою діяльністю, не забороненою законом. У підпункті 3.1 пункту 3 мотивувальної частини Рішення від 12 січня 2010 року № 1-рп/2010 Конституційний Суд України зазначив, що такі конституційні права особи можуть реалізовувати, зокрема, через товариства, які поділяються на підприємницькі та непідприємницькі (частини перша, друга статті 83, статті 84, 85, 86 Цивільного кодексу України). Усі товариства мають майно, яке є об'єктом управлінської діяльності і інформація про яке є вимогою до змісту їхніх установчих документів (частина друга статті 88 Цивільного кодексу України).

В абзаці третьому підпункту 3.1 пункту 3 мотивувальної частини Рішення від 5 лютого 2013 року № 1-рп/2013 Конституційний Суд України також вказав, що установчим документом Товариства є статут, який має містити відомості про розмір статутного капіталу з визначенням частки кожного учасника, а також розмір, склад та порядок внесення ним вкладів.

В абзаці другому підпункту 3.4 пункту 3 мотивувальної частини Рішення від 20 червня 2007 року № 5-рп/2007 Конституційний Суд України зазначив, що Конституція України поклала на державу обов'язок забезпечувати захист прав усіх суб'єктів права власності і господарювання, соціальну спрямованість економіки (частина четверта статті 13). Також Конституційний Суд України у підпункті 3.1 пункту 3 мотивувальної частини Рішення від 12 лютого 2002 року № 3-рп/2002 зазначив, що за Основним Законом України держава однаково захищає усі форми власності, а кожна з них може мати свої особливості, пов'язані із законодавчо визначеними умовами та підставами виникнення або припинення права власності. Ця позиція Конституційного Суду України ґрунтується на тому, що виключно законами України встановлюється правовий режим власності, в основі якого – конституційні положення, конкретизовані в законах, які можуть містити й певні особливості правового режиму тих чи інших форм власності.

Правовий режим власності та правові засади і гарантії підприємництва визначаються виключно законами України (пункти 7, 8 частини першої статті 92 Основного Закону України).

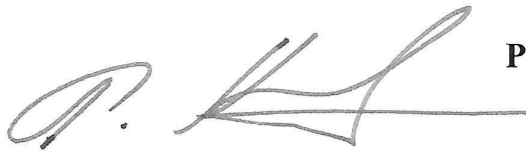
У Рішенні від 12 лютого 2002 року № 3-рп/2002 Конституційний Суд України зазначив, що Конституція України як головне джерело національної правової системи є також базою поточного законодавства. Вона надає можливість урегулювання певних суспільних відносин на рівні законів, які конкретизують закріплені в Основному Законі положення (абзац перший

підпункту 3.1 пункту 3 мотивувальної частини).

Верховна Рада України – єдиний орган законодавчої влади в Україні, одним із повноважень якого є прийняття законів (стаття 75, пункт 3 частини першої статті 85 Конституції України).

Враховуючи викладене, Комітет дійшов висновку, що проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо прийняття рішення про збільшення статутного капіталу акціонерного товариства (реєстр. № 6665 від 4 липня 2017 року), поданий народним депутатом України Різаненком П.О., не суперечить положенням Конституції України.

Голова Комітету

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized initial 'P.' followed by a series of loops and a long horizontal stroke at the end.

Р.П. КНЯЗЕВИЧ